

Van Assimilatie tot Zinsaccent

Samenvatting van webinar 3

Intonatie

Marieke Goedegebure en Charlotte Amesz

Vraag: vanaf wanneer werk je aan de uitspraak?

Uitspraak is de *vorm* van nieuwe en bekende woorden.

Je kunt al vroeg aan de slag met het trainen van de uitspraak. Het gaat in eerste instantie om het trainen van receptieve vaardigheden: bijvoorbeeld verschil in intonatie *horen*.

Inhoud

1. Intonatie
2. Zinsaccent
3. Intonatie en emotie

1. Intonatie

Vraag: wat is het verschil tussen *intonatie* en *klemtoon*?

	<h3><u>Klemtoon vs. Intonatie</u></h3>
	<p>Klemtoon: 1 lettergreep langer en harder:</p> <p>✓ <u>koffie</u> × <u>koffie</u> - • • -</p> <p>Intonatie= toonhoogtevariatie.</p> <p><u>Koffie?</u> <u>Koffie.</u></p>

Functie van intonatie:

- betekenis geven aan de zin
- beurtwisseling
- beleefd

Intonatie oefenen

Volgens de stappen:

- 1) horen bijv. schrijf een [?] als mijn stem omhoog gaat, een [.] als mijn stem omlaag gaat.
- 2) produceren bijv. stel vragen met een vraagintonatie.

Ondersteun het horen en produceren:

- teken een pijl onder de zin
- zet een vraagteken of punt
- maak een gebaar
- neurie de zin
- overdrijf met je stem

2. Zinsaccent

	Zinsaccent: wat is het?
	<p>Zinsaccent: extra nadruk in de zin. De toon van één woord gaat omhoog.</p> <p>Ga je morgen naar de stad? (neutraal) Ga <u>ij</u> morgen naar de stad? Ga je <u>morgen</u> naar de stad? Ga je morgen naar de <u>stad</u>?</p> <p>Bedenk bij elke vraag een antwoord .</p>

Functie van zinsaccent:

- contrast
- begrijpelijkheid

Zinsaccent oefenen

Volgens de stappen:

- 1) horen bijv. onderstreep het woord met extra nadruk in de zin
- 2) produceren bijv. vraag/antwoord-oefeningen; het juiste antwoord uitlokken

3. Intonatie en emotie

Non-verbale communicatie bestaat uit: gebaren, mimiek, oogcontact maar ook je intonatie!

Niet alleen woorden – de inhoud – maar ook de *toon waarop* je iets zegt verduidelijkt je boodschap.

Vrolijk de stem gaat omhoog, luider en een hoog spreektempo
Somber de stem zakt, zachter en een langzaam spreektempo

Intonatie en emotie oefenen

Volgens de stappen:

- 1) horen bijv. hoe klinkt je stem als je nerveus, somber, boos, blij bent?
- 2) produceren bijv. geef een passende reactie.
 bijv. oefen met idioom: 'ik moet er niet aan denken!'

Materiaaltip

- *Uitspraaktrainer in de les*, C. van Veen, H. van Kampen, V. Olijhoek e.a., uitgeverij Boom.

Kijk op <http://www.nt2spraak.nl/10-tips-voor-het-onderwijs/> voor een complete lijst met oefenmateriaal.

Meer weten? Meer webinars!

Ga naar www.nt2spraak.nl/webinars voor meer informatie.

- Webinar 4 - **Medeklinkers** - 20 januari 2016 - 19.30-20.30 uur
- Webinar 5 - **Klemtoon & ritme** - 17 februari 2016 - 19.30-20.30 uur
- Webinar 6 - **Verbonden spraak** - 16 maart 2016 - 19.30-20.30 uur

Bedankt voor je deelname!